

پرسش و پاسخ پیرامون

گیتار کلاسیک

شارون ایسبین

ترجمه‌ی

بهزاد فرامرز

پرسش و پاسخ پیرامون
گیتار کلاسیک
شارون ایسین
ترجمه‌ی بهزاد فرامرز

چاپ نخست: ۱۳۸۹
شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه
شماره‌ی نشر: ۳۰۸
نسخه‌پردازی و آماده‌سازی: کارگاه نشر فرهنگ ایلیا
همه‌ی حقوق این کتاب محفوظ است.
شابک: ۹۷۸۰۶۴۰۱۹۰۰۳۹۰۹

نشر فرهنگ ایلیا. رشتہ خیابان آزادگان
جنب دبیرستان بهشتی (خ صفایی) خیابان حاتم. شماره ۴۹
کد پستی: ۴۱۸۴۸-۱۳۵۵۵
تلفن: ۲۲۴۴۷۲۲ ۲۲۴۴۷۲۲ - ۰۱۲۱
www.nashreilia.com

فهرست

- درباره‌ی نویسنده ۷
- مقدمه ۹
- مقدمات ۱۱-۲۶
انتخاب گیتار / اندازه‌ی گیتار / جنس چوب صفحه‌ی روی گیتار /
تعمیر و نگهداری / شناسایی محل گز / انتخاب نوع سیم / زمان
تعویض سیم / زیرپائی
- مبتدیان ۲۷-۳۷
نحوه‌ی کوک کردن ساز / پوزیسیون نگهداشتن ساز / نوازندگی با
دست چپ یا راست؟ / سن یادگیری برای کودکان / فراگیری تک
نت یا آکورد؟ / انتخاب معلم خوب / فراگیری نزد معلم یا استفاده از
متدهای آموزشی؟ / فراگیری همزمان چند سبک
- ناخن و پینه‌ی انگشتان ۳۸-۴۲
نوازندگی با ناخن / مراقبت از پینه‌ی انگشتان / صدای خش
سیم‌های باس
- تمرین ۴۳-۴۷
برنامه‌ریزی زمان تمرین / استفاده از مترونوم / تمرینات آمادگی
برای اجرا / تعطیلات بدون گیتار

۴۸-۵۷ رپرتوار و بیان موسیقی
رپرتوار اساسی / شنوندگان کلاسیک و موسیقی مدرن / تعدیل و
آرایش قطعات تصنیف شده / گروه‌نوازی / تغییر کوک / اجرای
سکوت در قطعات

۵۷-۷۲ ارتقاء تکنیک
اجرای هارمونیک / ضربات تکیه و آزاد / تمرین تریمولو / توقف
صدای سیم باس / آرایش روی دو سیم / تکنیک‌های کوبه‌ای

۷۲-۷۹ رفع مشکلات
تنفس / حرکات چهره / شناسایی نت‌های بالای خطوط حامل /
کوفتگی دست / بازسازی ماهیچه‌های دست پس از جراحی

۸۰-۸۶ نقطه‌ی تلاقی ذهن و موسیقی
ضرورت‌های یادسپاری / آرامش و تمرکز هنگام اجرا / پرهیز از اشتباه

مقدمات

۱. هنگام انتخاب گیتار چه خصوصیات ویژه‌ای را مد نظر قرار می‌دهید؟
سازی که من انتخاب می‌کنم باید پاسخگوی طیف گسترده‌ای از نیازهای موسیقایی، از پیچیدگی‌های کنترپوانی یک فوگ باخ، تضادهای صوتی جذاب موجود در موسیقی معاصر تا حس‌گرایی موسیقی اسپانیش باشد. هنگام انتخاب گیتار، ویژگی‌های زیر را ابتدا به طور جداگانه و سپس با اجرای قطعات مختلف آزمایش کنید:

۱. زیبایی صوت. آیا گیتار صدای دلخواه شما را داراست؟ آیا می‌توانید یا آن صدای نرم و دلپذیری تولید کنید؟ اگر چنین نباشد این انتخاب زیاد دوام نخواهد داشت.

۲. **دینامیک و کنتراست‌های صوتی.** آیا صدای گیتار به اندازه کافی قوی است؟ آیا صدا در نزدیکی خرک، تیز و خشک و در ناحیه صفحه‌ی انگشت‌گذاری، نرم و شیرین است؟

۳. **وضوح و سرعت واکنش.** شفافیت صوتی از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. زیرا این خصیصه جزئی از سرعت و پردازش صدا محسوب می‌شود. آیا نت‌ها هنگام اجرای پاساژهای سریع، خوب و شفاف به صدا درمی‌آیند یا سخت و گرفته و گنگ شنیده می‌شوند؟

۴. **کشدار بودن صوت.** طنین صوتی کشدار برای نوازندگی پیوسته و موسیقایی بسیار حائز اهمیت است. به منظور آزمایش این خصیصه، طول کشش نت‌ها را از نتی به نت دیگر روی یک سیم از طریق شمارش اندازه‌گیری کنید. شمارش باید یکنواخت و به اندازه کافی طولانی باشد تا قطعات آرام ملودیک، واقعاً به هم پیوسته و طنین‌دار باشند.

۵. **تعادل.** برای نوازندگی موسیقایی، یکنواختی صدا از نتی به نت دیگر و از سیمی به سیم دیگر کاملاً ضروری است. هنگام اجرای نت‌ها در یک سکانس کروماتیک یا تعویض سیم‌ها موقع اجرای یک گام، انتقال باید نرم و یکپارچه باشد. با اجرای قطعات مختلف ملودیک می‌توانید این ویژگی را آزمایش کنید. هنگام اجرای موسیقی کنترپوانی نیز باید ببینید آیا صداهای متفاوت واضح شنیده می‌شوند یا نه. آکوردها نیز باید دارای صدایی یکدست باشند. بهترین آزمایش در این مورد اجرای Study No:9 فرناندوسور است.

۶. **رزنانس.** رزنانس، کیفیت عمق و غنای یک گیتار محسوب می‌شود که صدای آن را سه بعدی، طنین‌دار و غلیظ می‌کند.

۷. لحن (زیر و بمی). جهت ارزیابی لحن گیتار ابتدا باید اطمینان حاصل کنید که سیم‌ها یکدست و مرغوب هستند. نت‌های اجرا شده در فرت دوازدهم باید با هارمونیک همان نت‌ها همصدا باشند. گیتار را سیم به سیم کوک کرده سپس هارمونیک‌ها را روی سیم‌های مختلف کنترل کنید. اگر ارتفاع صداها یکی نباشد یا ساز فقط در یک گام کوک شود ساز مناسبی نخواهد بود.

۸. پردازش. این ویژگی اغلب گیتارها را می‌توان در یک سالن کنسرت به خوبی مورد آزمایش قرار داد. ابتدا خودتان ساز را بنوازید سپس صدای آن را با نواختن دیگران بشنوید. اگر شنیدن صدای ساز در یک سالن کنسرت امکان پذیر نباشد یک اطاق بزرگ برای ارزیابی قدرت انتقال ساز کافی خواهد بود. به ویژه اگر بتوانید آن را با سازهای دیگر مقایسه کنید. چنان چه قصد نواختن ساز در خارج از چهار دیواری اطاق‌تان را ندارید نگران پردازش صوت نباشید.

۹. وضعیت. از انتخاب گیتارهایی با دسته‌ی تاب‌دار و پشتِ مدور اجتناب کنید. این اشکالات را می‌توانید با نگاه دقیق از لبه‌ی دسته‌ی گیتار تا سطح خرک شناسایی کنید. ترک‌های بد منظر نیز که خوب بتونه کاری نشده‌اند تولید اشکال خواهند نمود. من شخصاً به گیتار تازه‌ای که دارای ترکیدگی است نزدیک نمی‌شوم و یقیناً به دنبال گیتار کهنه‌ای که دارای ترکیدگی‌های بی‌خطر نیز باشد نمی‌روم. از انتخاب گیتارهایی که دارای فرورفتگی زیاد در ناحیه‌ی خرک و روی صفحه‌ی صوتی هستند اجتناب کنید. در غیر این صورت ممکن است نیمه‌های شب با صدای یک انفجار بزرگ از خواب بپرید.

۱۰. راحتی. و سرانجام باید هنگام نواختن ساز راحت بود. به یاد

داشته باشید که برخی اشکالات قابل اصلاح هستند. دسته‌ی ضخیم ساز را یک تعمیرکار می‌تواند بتراشد، فرت‌های کهنه و سائیده شده را می‌توان تعویض کرد، فواصل بین سیم‌ها را گاهی می‌توان تنظیم نمود. اگر آکشن (فاصله‌ی سیم‌ها تا دسته) بیش از اندازه بالا باشد آن را از ناحیه‌ی خرک یا تیغه‌ی سر دسته تا اندازه‌ای پایین بیاورید که دیگر صدای گز شنیده نشود و نواختن با آن نیز آسان باشد. (دسته‌ای که دارای پشت مدور باشد هرگونه تلاشی را برای نوازندگی راحت به هدر خواهد داد). اگر آکشن را بالا می‌برید اطمینان حاصل کنید که تیغه‌ی استخوان به اندازه‌ی کافی محکم شده و زیاد کج نباشد. به فکر تغییر طول دسته‌ی ساز نباشید. با این وجود دسته‌های بلندتر، از قبیل دسته‌ی گیتارهای رامیرز ممکن است برای برخی از نوازندگان خوب اما برای دیگران آزار دهنده باشد. کودکان و نوجوانان که دارای دست‌های کوچکی هستند به گیتارهای کوچک‌تر از حد استاندارد نیاز دارند.

۲. چرا گیتار کلاسیک در اندازه‌های مختلف با طول سیم‌های متفاوت از ۶۳۰ تا ۶۶۵ میلی‌متر ساخته می‌شود؟ طول استاندارد کدام است و چگونه باید اندازه‌ای را که برایم مناسب است تشخیص دهم؟

اندازه‌ی ساز به سلیقه‌ی نوازنده و سازنده و نیز اندازه‌های متفاوت دست‌های نوازندگان بستگی دارد. تعریف «استاندارد» طی چند سال گذشته به طور قابل ملاحظه‌ای تغییر یافته است. طی سال‌های دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ عمدتاً به دلیل نفوذ کاخانه‌ی رامیرز در اسپانیا، طول سیم ۶۶۴ میلی‌متر رایج بود. در حال حاضر حتی کارخانه‌ی رامیرز نیز

کتاب حاضر، حاوی پاسخ به برخی پرسش‌های
اساسی پیرامون نحوه‌ی انتخاب گیتار، انتخاب
مربی، نحوه‌ی تمرین، رپرتوار و تفسیر موسیقی،
ارتقاء تکنیک، رفع مشکلات نوازندگی، ارتباط
ذهن و موسیقی و ... است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شابک: ۹-۱۴۱-۱۹۰-۹۶۴-۹۷۸

9 789641 901419